

Sygn. akt I ACa 1289/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grzegorz Krężolek
Sędziowie:	SSA Józef Wąsik SSA Marek Boniecki (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sądowy Beata Zaczyk

po rozpoznaniu w dniu 6 lipca 2020 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa P. W.

przeciwko (...) S.A. w K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 3 lipca 2018 r. sygn. akt I C 960/17

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że nadaje mu treść:

„1. zasądza od (...) S.A. w K. na rzecz P. W. kwotę 5.000 zł (pięć tysięcy złotych);

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 603,40 zł (sześćset trzy złote 40/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.”;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 925 zł (dziewięćset dwadzieścia pięć złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;

III. nakazuje pobrać od (...) S.A. w K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Krakowie kwotę 672 zł (sześćset siedemdziesiąt dwa złote) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSA Marek Boniecki SSA Grzegorz Krężolek SSA Józef Wąsik

Sygn. akt I ACa 1289/18

Uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 6 lipca 2020 r.

Wyrokiem z dnia 3 lipca 2020 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił powództwo P. W. przeciwko (...) S.A. w K. o zapłatę odszkodowania w wysokości 5.000 zł za bezprawne wykorzystanie fotografii należących do powoda, a zamieszczonych w K. na dwóch billboardach i ulotkach, wraz z ustawowymi odsetkami oraz kwoty 3.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 23 czerwca 2016 r. w ramach prowadzonej przez siebie działalności związanej z fotografią artystyczną powód wykonał sesję zdjęciową modelce D. D. (1) na terenie Hotelu (...) w K.. Powód ustalił z D. D. (1), że wszystkie fotografie, na których widnieje wizerunek modelki, zostaną jej przekazane na jej własny użytek bez prawa udostępniania ich osobom trzecim. Jednocześnie ustalono, że w przypadku ewentualnego wykorzystania zdjęć na cele komercyjne powód zostanie poinformowany, celem negocjacji warunków i stawek z tytułu udostępnienia fotografii. Zdjęcia, które w dniu 28 czerwca 2016 r. zostały przesłane D. D. (1), posiadały oznaczenia identyfikacyjne wskazujące, że powód jest ich autorem. Fotografie zostały przekazane przez D. D. (1) D. R. (1), będącemu Prezesem Zarządu pozwanej spółki oraz Prezesem Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej(...) w K.. Zdjęcia zostały wykonane na zlecenie D. D. (1), której wizerunek na nich widnieje oraz która dysponowała nimi w sposób, który wskazywał, że jest do nich uprawniona. Zdjęcie wykonane przez powoda zostało wykorzystane na co najmniej dwóch billboardach oraz na ulotkach reklamowych na których widniał napis (...) (...) Czas wykorzystania zdjęć trwał od daty jego publikacji, tj. od co najmniej końca czerwca 2016 r. do początku sierpnia 2016 r., kiedy to D. R. (1) jako prezes spółki i spółdzielni mieszkaniowej zmienił zdjęcie widniejące na billboardach i ulotkach reklamowych. Dnia 14 marca 2017 r. do pozwanej zostało skierowane wezwanie do zapłaty i zaniechania naruszeń, w którym powód zażądał zapłaty 5.000 zł tytułem wynagrodzenia za bezprawne korzystanie, stanowiących własność powoda, fotografii zamieszczonych na dwóch billboardach w K. i na ulotkach do reklamy działalności prowadzonej przez pozwanego. Powód zażądał również zapłaty 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Pozwany nie odpowiedział na wezwanie powoda. D. D. (1) w czasie sesji zdjęciowej wykonywanej przez powoda była pracownikiem Spółdzielni Mieszkaniowej (...)w K. oraz (...) S.A. w K.. W swojej umowie o pracę ze Spółdzielnią D. D. (1) miała zawarty punkt, że jej wizerunek może być wykorzystany nieodpłatnie do celów marketingowych i reklamowych. Uzyskała ona od D. R. (1) zgodę na wykonanie sesji zdjęciowej na obiekcie przy ul. (...), należącym do Spółdzielni Mieszkaniowej(...), gdzie znajduje się basen należący do Spółdzielni. D. R. (1) poinformował D. D. (1), że zdjęcie wykonane przez powoda zostanie wykorzystane do celów reklamowych otwarcia strefy zewnętrznej (...)przy ul. (...). Głównym celem reklamy była reklama basenu. Znak towarowy (...) umieszczony na billboardach i ulotkach oznacza (...) Z., które należą do Spółdzielni Mieszkaniowej (...)w K.. Zgodnie z Krajowym Rejestrem Sądowym obiekt przy ul. (...) w K. jest adresem siedziby Spółdzielni Mieszkaniowej(...)są marką na mocy porozumienia dwóch podmiotów: Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w K. i pozwanej. Billboardy ze zdjęciem autorstwa powoda miały reklamować obiekt przy ul. (...), plażę, basen i saunę. Nie miały nic wspólnego ze spółką (...) S.A. w K.. Zdjęcie było wykorzystywane do momentu sporu z powodem.

W ustalonym przez siebie stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powództwo jest bezzasadne, albowiem powód nie wykazał legitymacji biernej pozwanej.

Wyrok powyższy zaskarżył apelacją powód w zakresie oddalającym żądanie odszkodowania w wysokości 5.000 zł oraz kosztów procesu, wnosząc o jego uchylenie w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, ewentualnie zmianę poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda 5000 zł tytułem odszkodowania oraz kosztów procesu za obie instancje.

Apelujący zarzucił: 1) naruszenie art. 79 par. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych - poprzez niewłaściwe przyjęcie, że strona powodowa nie wykazała bezsprzecznie istnienia legitymacji biernej po stronie pozwanej spółki, w sytuacji w której powód żądał odszkodowania za wykorzystanie jego prawa autorskiego - fotografii umieszczonych na co najmniej dwóch billboardach w K. oraz ulotkach reklamowych, które reklamowały (...)w K., a w szczególności saunarium przy ul. (...) w K. i saunarium przy ul. (...) w K., a uprawniony - powód, którego autorskie prawa

majątkowe zostały naruszone przez pozwaną (...) S.A. w K., mógł żądać od ww. spółki, stosownego odszkodowania za naruszenie autorskiego prawa majątkowego, w szczególności mając na uwadze, iż Sąd meriti uznał, że (...) są marką na mocy porozumienia dwóch podmiotów Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) S. w (...) S.A. w K., wskutek czego w okolicznościach niniejszej sprawy doszło do nierozpoznania istoty sprawy; 2) naruszenie art. 195 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i niewezwanie strony powodowej, aby oznaczyła w wyznaczonym terminie osoby niebiorące udziału w sprawie, a to Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w K. jako współuczestnika koniecznego biernego, w sytuacji w której na sądzie pierwszej instancji, spoczywa obowiązek podjęcia odpowiednich czynności zmierzających do usunięcia ewentualnych braków w pełnej legitymacji procesowej, a nieusunięcie braku pełnej legitymacji procesowej w przypadku współuczestnictwa koniecznego jest przeszkodą do wydania wyroku, w takim przypadku wyrok oddalający powództwo narusza prawo materialne, a art. 195 k.p.c. zmierza do usunięcia niekorzystnych skutków procesowych w przypadku, gdy powód w pozwie wskazał jako pozwanych nie wszystkie osoby, przeciwko którym sprawa toczyć się może tylko łącznie; dotyczy on zatem jedynie przypadków współuczestnictwa koniecznego, w którym z istoty stosunku prawnego lub z mocy przepisu ustawy bierną legitymację procesową ma nie którykolwiek z zainteresowanych w zaprzeczeniu żądaniom pozwu, ale wszyscy zainteresowani łącznie, w szczególności mając na uwadze ustalenie Sądu Okręgowego, iż (...) są marką na mocy porozumienia dwóch podmiotów Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) S. w K. i (...) S.A. z/s w K. a wykorzystane prawo autorskie Powoda, dotyczyło właśnie reklamy (...), a w tym sanatorium; 3) naruszenie art. 207 § 6 k.p.c. w zw. z art. 207 § 3 k.p.c. w zw. z art. 162 k.p.c. poprzez niedokonanie pominięcia twierdzenia pozwanego o braku o legitymacji procesowej Spółki (...) S.A. oraz przeprowadzenie dowodu z przesłuchania prezesa zarządu pozwanej Spółki D. R. na okoliczność wykazania wskazanego wyżej twierdzenia, w sytuacji gdy Pozwany wezwaniem z dnia 8 czerwca 2017 roku został zobowiązany do złożenia odpowiedzi na pozew w terminie 14 dni pod rygorem ujemnych skutków procesowych, a twierdzenia i dowody zgłoszone w odpowiedzi na pozew z dnia 8 stycznia 2018 roku przedłożone na rozprawie w dniu 9 stycznia 2018 roku, powinny zostać pominięte jako spóźnione, a dodatkowo pismo - odpowiedź na pozew z dnia 8 stycznia 2018 r. powinno podlegać zwrotowi w trybie art. 207 § 7 k.p.c., co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych w zakresie faktu, iż brak legitymacji biernej po stronie pozwanej spółki i nierozpoznanie istoty sprawy; 4) naruszenie art. 207 § 7 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i niezastosowanie, polegające na niezwróceniu pisma - odpowiedzi na pozew z dnia 8 stycznia 2018 roku, jako zgłoszonego z naruszeniem art. 207 § 6 k.p.c. w zw. z art. 207 § 3 k.p.c., o czym pouczone stronę pozwaną wezwaniem z dnia 8 czerwca 2017 roku, w sytuacji w której niezłożenie odpowiedzi na pozew w zakreślonym terminie skutkuje zwrotem tego pisma procesowego zgodnie z art. 207 § 7 k.p.c., co zamyka drogę na etapie przygotowawczym do złożenia twierdzeń strony pozwanej i dowodów na ich poparcie, co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych w zakresie faktu, iż brak legitymacji biernej po stronie pozwanej spółki i nierozpoznanie istoty sprawy; 5) naruszenie art. 207 § 6 k.p.c. poprzez brak pominięcia twierdzeń o braku legitymacji biernej pozwanej Spółki i dowodu w postaci przesłuchania prezesa zarządu pozwanej Spółki zgłoszonego na jego wykazanie, pomimo faktu, iż strona pozwana nie uprawdopodobniła, że nie zgłosiła tego twierdzenia i tego dowodu bez swojej winy w terminie 14 dni od wezwania Sądu z dnia 8 czerwca 2017 roku, o ustosunkowanie się do twierdzeń strony powodowej, co skutkowało nierozpoznaniem istoty sprawy; 6) naruszenie art. 169 § 1 w zw. z § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie pisma - odpowiedzi na pozew z dnia 8 stycznia 2018 roku, w sytuacji w której w okolicznościach sprawy nie uprawdopodobniono okoliczności uzasadniającej wniosek o przywrócenie terminu na złożenie odpowiedzi na pozew, który uchybiono o prawie pół roku, a na rozprawie w dniu 9 stycznia 2018 roku strona pozwana nawet nie próbowała udowodnić, iż spóźnienie to nie było z winy strony pozwanej, a także iż nie spowoduje ono zwłoki w sprawie; 7) naruszenie art. 230 k.p.c. polegające na pominięciu okoliczności, iż fakt, że w witrynie internetowej (...) (...) widniała informacja, iż (...) oferują (...) przy ul. (...) w K., a pod zakładką (...) (...) wskazano szczegółową ofertę saunarium (...) (...), a w zakładce WŁAŚCICIEL MARKI T. (...), tj. (...) pojawia się informacja, iż właścicielem marki jest Spółka (...) S. A., a w zakładce KONTAKT tj. (...) widniała informacja, iż (...) oferują swoje usługi na ul. (...) w K. od poniedziałku do niedzieli od godziny 14:00 do godziny 22:00 oraz przy ul. (...) w K. oraz przy ul. (...) w K., a strona pozwana nie zaprzeczyła ww. okolicznościom oraz nie zaprzeczyła, jakoby nie prowadziła saunarium przy ul. (...) w K., w związku z czym okoliczność ta została przyznana przez Pozwanego w sposób konkludentny wobec niekwestionowania przez pozwanego tego faktu w toku procesu; 8) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego wyprowadzenie faktu, iż głównym celem reklamy z wykorzystaniem zdjęcia powoda była reklama basenu przy ul. (...) w K. z dowodu przesłuchania w charakterze strony D. R. (1), skutkiem czego sąd błędnie ustalił, iż spółka (...) S.A. nie miała nic

wspólnego z reklamą obiektu przy ul. (...) w K., w sytuacji w której D. R. (1) będąc prezesem zarządu (...) S.A w K. oraz będąc prezesem zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej im. S. S. w K., wykorzystał zdjęcie autorstwa powoda celem reklamy sauny i basenu przy ul. (...) w K., jak również sanatorium przy ul. (...) w K., które to obiekty są własnością (...) (...), podmiotu będącego marką na mocy porozumienia (...) S.A w K. oraz Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...). S. w K.; 9) naruszenie art. 233 §1 w zw. §2 k.p.c. w zw. z art. 328 §2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na zupełnym pominięciu dla oceny, faktu iż (...) oferują swoje usługi przy ul. (...) w K., a strona pozwana nie zaprzeczyła ww. okoliczności oraz nie zaprzeczyła, jakoby nie prowadziła saunarium przy ul. (...) w K., w związku z czym okoliczność ta została przyznana przez Pozwanego w sposób konkludentny wobec niekwestionowania przez pozwanego tego faktu w toku procesu, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego przyjęcia, zarówno na etapie subsumcji, jak i wyrokowania, iż billboardy ze zdjęciem autorstwa powoda miały reklamować wyłącznie obiekt przy ul. (...), plażę, basen saunę w związku z czym nie miały nic wspólnego ze spółką (...) S.A w K., w sytuacji w której zdjęcia autorstwa Powoda reklamowały (...) przy ul. (...) w K. jak i przy ul. (...) w K., a znamionnym jest fakt, iż przed rozprawą w dniu 21 czerwca 2018 roku z oferty (...) (...) zniknęła oferta saunarium przy ul. (...) w K.; 10) naruszenie art. 233 §1 w zw. z § 2 k.p.c. w zw. z art. 328 §2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na zupełnym pominięciu dla oceny, faktu iż (...) oferowały swoje usługi przy ul. (...) w K., obiekt będący własnością spółki (...) S.A. w K., mimo iż taka okoliczność została potwierdzona przez świadka D. D. (1) która zeznała, iż na billboardzie i reklamach papierowych w formie ulotek, które klienci dostawali były podane dwa adresy naszych obiektów czyli Spółdzielni Mieszkaniowej i spółki (...), bo ul (...), gdzie były (...) podlegała pod Spółdzielnię, a ul. (...) pod spółkę (...), a zeznania świadka D. D. (1) Sąd meriti uznał za niebudzące wątpliwości, zeznania były spontaniczne, szczere, a przy tym spójne oraz logiczne; 11) naruszenie art. 233 §1 w zw. §2 k.p.c. w zw. z art. 328 §2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego i uznanie, przez Sąd meriti, iż Billboardy ze zdjęciem autorstwa powoda miały reklamować obiekt przy ul (...), plażę, basen i saunę (...) Nie miały nic wspólnego ze spółką (...) S.A. w K., mimo iż z zeznań świadka D. D. (1) które to zeznania zostały uznane za niebudzące wątpliwości, szczere, a przy tym spójne oraz logiczne, wynika, iż jak wykonywaliśmy jakąś reklamę to dotyczyła ona zarówno spółdzielni jak i spółki, a w szczególności (...) (...), a konkretna reklama dotyczyła jednego i drugiego miejsca (...) Głównym celem reklamy z moim zdjęciem była reklama basenu (...) (...) podlegały, według mojej wiedzy, nie wiem, dokładnie komu czy Spółdzielni czy pozwanej spółce, ale reklamy były wykonywane najczęściej wspólnie dla (...) (...), a tym samym błąd w ustaleniach faktycznych polegającym na uznaniu, że zdjęcia Powoda wykorzystane na billboardach i ulotkach reklamowych nie reklamowały saunarium przy ul. (...) w K. obiekt będący własnością pozwanej spółki; 12) naruszenie art. 233 §1 w zw. §2 k.p.c. w zw. z art. 328 §2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego i uznanie, przez Sąd meriti, iż Billboardy ze zdjęciem autorstwa powoda miały reklamować obiekt przy ul (...), plażę, basen i saunę (...) Nie miały nic wspólnego ze spółką (...) S.A. w K. , mimo iż z zeznań świadka D. D. (2), które to zeznania zostały uznane za niebudzące wątpliwości, szczere, a przy tym spójne oraz logiczne, wynika, iż często wykonywałam pracę zarówno w (...) (...) jak i przy ul. (...) (...) ul. (...) wiąże się z SM, a ul (...) ze sp. (...) (...) Na (...) było saunarium i gabinet masażu - należało do (...) (...) Na (...) też było Saunarium i strefa zewnętrzna z basenem (...) Billboardy z moim zdjęciem dotyczyły reklamy jednego i drugiego miejsca, a tym samym błąd w ustaleniach faktycznych polegającym na uznaniu, że zdjęcia Powoda wykorzystane na billboardach i ulotkach reklamowych nie reklamowały saunarium przy ul. (...) w K. obiekt będący własnością pozwanej spółki; 13) naruszenie art. 233 §1 w zw. §2 k.p.c. w zw. z art. 328 §2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego i uznanie, przez Sąd meriti, iż fakt, iż znak towarowy pozwanej został również użyty na stronie (...) oraz fakt, że reklama wskazuje również na adres pozwanej spółki nie przesądza faktu wykorzystania utworu fotograficznego do którego wyłącznie uprawniony jest powód przez stronę pozwaną, mimo iż z zeznań świadka D. D. (1) które to zeznania zostały uznane za niebudzące wątpliwości, szczere, a przy tym spójne oraz logiczne, a z których to zeznań wynika, iż Ul. (...) wiąże się z SM, a ul. (...) ze sp. (...) było zarówno na ul (...) jak i na ul (...) (...) strona internetowa wskazana na zdjęciu (k.32) dotyczy zarówno obiektów przy ul. (...) jak i (...), a tym samym błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, iż fakt, iż reklama

wskazuje na adres pozwanej spółki nie przesądza faktu wykorzystania utworu fotograficznego, w sytuacji w której utwór fotograficzny powoda bezsprzecznie został wykorzystany w celu reklamy (...) (...), którego współwłaścicielem jest pozwana spółka; 14) naruszenie art. 233 §1 k.p.c. poprzez nieprawidłowe przypisanie wiarygodności dowodowi z zeznań świadka D. R. (1), z których wynika, iż billboardy ze zdjęciem autorstwa Powoda reklamowały obiekt SM (...), plażę, basen i saunę (...) nie miały nic wspólnego z miejscem na ul (...) (...) nie miały nic wspólnego ze spółką (...), w sytuacji w której dowód ten jest sprzeczny z dowodem z zeznań świadka D. D. (2), również uznanym przez sąd za wiarygodny, z których to zeznań wynika, iż na D. było saunarium i gabinet masażu - należało do (...) (...) Na (...)też było saunarium i strefa zewnętrzna z basenem (...) B. z moim zdjęciem dotyczyły reklamy jednego i drugiego miejsca (...) Ul (...) wiąże się z SM, a ul (...) ze sp. (...) było zarówno na ul. (...) jak i na ul. (...) (...) strona internetowa wskazana na zdjęciu (k.32) dotyczy zarówno obiektów przy ul. (...) jak i D., co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych i przyjęciem, że billboardy ze zdjęciem autorstwa powoda miały reklamować obiekt przy ul. (...) w K., w sytuacji w której reklama dotyczyła również saunarium przy ul. (...) w K., co wynika z samego billboardu, na którym widnieje napis: (...) NA (...). (...) (...)

15) naruszenie art. 328 §2 k.p.c. poprzez nieodniesienie się w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia do wszystkich dowodów i niezbędnych ocen tej sprawy, a w szczególności, iż (...) oferują swoje usługi przy ul. (...) w K., a strona pozwana nie zaprzeczyła ww. okoliczności oraz nie zaprzeczyła, jakoby nie prowadziła saunarium przy ul. (...) w K., w związku z czym okoliczność ta została przyznana przez Pozwanego w sposób konkludentny wobec niekwestionowania przez pozwanego tego faktu w toku procesu;

16) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, a polegający na sprzeczności ustaleń stanu faktycznego ze zgromadzonym materiałem dowodowym, co miało istotny wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia w sprawie dowolnej oceny szeregu dowodów poprzez wywodzenie wniosków sprzecznych z treścią tych dowodów oraz sprzecznych z innymi dowodami, a także na formułowaniu przez Sąd wniosków sprzecznych z zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego, poprzez przyjęcie przez Sąd, że głównym celem reklamy była reklama basenu, w sytuacji w której fotografia powoda, która została wykorzystana w reklamie Term (...), której właścicielem jest (...) S. A. w K., reklamuje nie tylko saunarium w K. przy ul. (...), ale również saunarium przy ul. (...) w K., a strona pozwana nie zaprzeczyła, jakoby nie prowadziła saunarium przy ul. (...) w K., w związku z czym uznać należy, iż przyznała tę okoliczność, a ponadto z zeznań świadka D. D. (2) wynika, iż na (...) było saunarium i gabinet masażu - należało do (...) (...) Na (...)też było Saunarium i strefa zewnętrzna z basenem (...) Billboardy z moim zdjęciem dotyczyły reklamy jednego i drugiego miejsca; 17) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na ustaleniu okoliczności, iż zdjęcia autorstwa powoda miały reklamować wyłącznie obiekt przy ul. (...) w K. w sposób sprzeczny i nie wynikający z zebrany w sprawie materiałem dowodowy, a w szczególności jest sprzeczne z: wydrukami ze strony internetowej (...) z których wynika, że (...) oferują (...) - saunarium przy ul. (...) w K., a pod zakładką (...) wskazano szczegółową ofertę saunarium (...) (...), a w zakładce WŁAŚCICIEL MARKI (...) tj. (...) marki/ pojawia się informacja, iż właścicielem marki jest (...) S.A., a w zakładce KONTAKT, tj. (...) widniała informacja, iż (...) oferują swoje usługi na ul. (...) w K. od poniedziałku do niedzieli od godziny 14:00 do godziny 22:00 oraz przy ul. (...) w K. oraz przy ul. (...) w K.; wydrukami ze strony internetowej (...) z których wynika, że właścicielem marki (...) jest (...) S.A. w K.; zdjęciami billboardów i ulotek reklamowych, na których widnieje napis: (...) NA (...). (...) (...) 24 (...) a z którego to napisu nie wynika, jakoby reklama dotyczyła wyłącznie basenu przy ul. (...) w K.; zeznaniami świadka D. D. (2), które zostały uznane za wiarygodne, logiczne i spójne, a z których wynika, że na (...) było saunarium i gabinet masażu - należało do A (...) (...) Na (...)też było Saunarium i strefa zewnętrzna z basenem (...) Billboardy z moim zdjęciem dotyczyły reklamy jednego i drugiego miejsca; zeznaniami świadka D. D. (2), które zostały uznane za wiarygodne, logiczne i spójne, a z których wynika, że Ul. (...) wiąże się z SM, a ul (...) ze sp. (...) (...) (...) było zarówno na ul. (...) jak i na ul. (...) (...) strona internetowa wskazana na zdjęciu (k.32) dotyczy zarówno obiektów przy ul. (...) jak i (...), a ponadto podkreślić należy, że strona pozwana nie zaprzeczyła, jakoby nie prowadziła saunarium przy ul. (...) w K., oraz że (...) nie oferują swoich usług przy ul. (...) w K. w związku z czym okoliczność ta została przyznana przez Pozwanego w sposób konkludentny wobec niekwestionowania przez pozwanego tego faktu w toku procesu; 17) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na ustaleniu okoliczności, że zdjęcia autorstwa powoda miały reklamować wyłącznie obiekt przy ul. (...) związany ze Spółdzielnią Mieszkaniową (...) w K., co miał potwierdzić

fakt, iż znak towarowy (...) umieszczony na billboardach i ulotkach reklamowych oznacza (...) Z., które należą do Spółdzielni Mieszkaniowej (...)w K., w sytuacji w której głównym celem reklamy wykorzystującej prawo autorskie Powoda była reklama (...) (...), a w szczególności sanuarium, które znajdowało się na ul. (...) i na ul. (...), a ponadto z zeznań świadka D. D. (2) wynika, że znak (...) widniał również przy apartamentach Z. i na mojej koszulce firmowej (...) mój wizerunek był wcześniej wykorzystywany przez (...)na innych plakatach, a ponadto na stronie internetowej (...) w zakładce (...) Z. widniało logo (...), a tym samym uznać należy, iż (...) S.A. w K. jako współwłaściciel marki (...) naruszyła prawa autorskie powoda; 18) naruszenie art. 6 k.c. poprzez błędne niezastosowanie i uznanie, że strona powodowa nie udowodniła naruszenia przysługujących mu praw przez pozwaną spółkę, a ponadto strona powodowa nie poparła swoich twierdzeń wystarczającymi dowodami, w sytuacji w której powód wykazał bezspornie istnienie legitymacji biernej po stronie pozwanej spółki, co potwierdzają ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd w zakresie, iż (...) są marką na mocy porozumienia dwóch podmiotów Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w K.i (...)S.A. w K., a zdjęcie wykonane przez Powoda zostało wykorzystane na billboardach i ulotkach reklamowych, na których widniał napis (...) (...) (...) (...) (...) co bezspornie potwierdza, że pozwana spółka będąca współwłaścicielem marki (...)wykorzystała prawo autorskie powoda; 19) naruszenie art. 80 par. 1 pkt 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych poprzez jego błędną wykładnię i niezastosowanie i uznanie, że strona powodowa nie skorzystała z uprawnienia i możliwości o zobowiązanie naruszającego autorskie prawa majątkowe do udzielenia informacji i udostępnienia określonej przez sąd dokumentacji mającej znaczenie dla roszczeń, o których mowa w art. 79 ust. 1., w sytuacji w której żądanie informacji i dokumentów nie jest prawem i obowiązkiem samym w sobie, lecz służy realizacji innych uprawnień podmiotów uprawnionych z tytułu korzystania z praw autorskich, a pismo powoda z 22 stycznia 2018 roku - pismo Powoda będące ustosunkowaniem się do pisma Pozwanego — odpowiedzi na pozew z dnia 8 stycznia 2018 roku, należało zinterpretować jako wniosek do Sądu w trybie art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w związku z czym Sąd miał obowiązek zbadania istnienia legitymacji biernej po stronie pozwanej spółki, bądź czy w okolicznościach sprawy występuje grupowa legitymacja bierna, skoro takie wątpliwości pojawiły się w trakcie postępowania; 20) naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i niezastosowanie wskazanego przepisu, mimo zgłoszonego wniosku pełnomocnika strony powodowej o nieobciążanie powoda kosztami procesu, bowiem pozwana spółka przyczyniła się do przedmiotowego sporu, nie odpowiadając na skierowanie do niej wezwania do zapłaty, a ponadto mając na uwadze, że w okolicznościach niniejszej sprawy sporna pełna legitymacja procesowa bierna.

Strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w znakomitej części prawidłowo, z poszanowaniem reguł wyrażonych w przepisie art. 233 §1 k.p.c. ustalił stan faktyczny sprawy, co sprawiło, że Sąd Apelacyjny przyjął go za własny. Ocena powyższa nie dotyczy ustalenia, że billboardy, na których wykorzystano zdjęcia powoda miały reklamować wyłącznie obiekt przy ul. (...) i nie miały nic wspólnego z pozwaną spółką.

Sąd odwoławczy dodatkowo ustalił, że powód od 24 października 2016 r. prowadził za pośrednictwem komunikatora internetowego korespondencję z D. R. (1) na temat wykorzystania zdjęć na billboardzie, (okoliczność bezsporna) Minimalne wynagrodzenie za wykorzystanie zdjęć powoda na dwóch billboardach wynosi 3077 zł, a na ulotkach 780,70 zł. (dowód: opinia biegłego J. O. - k. 220-224)

Sąd Apelacyjny ocenił opinię biegłego jako fachową, jasną i rzetelną. Biegły, który dysponuje bardzo wysokimi kwalifikacjami, w sposób przekonujący odparł wszelkie podniesione przez pozwaną zarzuty. Te w istocie skupiały się na fakcie oparcia się przez biegłego na nieaktualnych tabelach wynagrodzeń. Pamiętać jednak należy, że tabele, jakkolwiek niewiążące, stanowią punkt odniesienia, powszechnie stosowany w obrocie. Trudno także, pozostając w zgodzie z zasadami doświadczenia życiowego, przyjąć, że aktualne stawki wynagrodzenia są niższe niż w 2005 r.

Uzasadnione okazały się zarzuty naruszenia art. 233 §1 k.p.c., aczkolwiek nie w powiązaniu z art. 233 §2 k.p.c. i art. 328 §2 k.p.c. W istocie Sąd pierwszej instancji całkowicie zignorował bezsporny w istocie fakt, że billboardy i ulotki, na których bezspornie wykorzystano utwór powoda, reklamowały także saunarium znajdujące się przy ul. (...) w K. i odsyłały do strony internetowej (...) Na stronie tej jako właściciel marki (...) ujawniona jest pozwana spółka. Zupełnie niewiarygodne w tym zakresie pozostają zeznania D. R. (1) co do tego, że zdjęcia powoda nie reklamowały także term przy ul. (...), albowiem stwierdzenie takie pozostaje w całkowitej sprzeczności z wyglądem samych materiałów reklamowych. Także z zeznań świadka D. D. (2) wynika, że wszelkie reklamy dotyczące (...) (...) wiązały się zarówno z działalnością Spółdzielni Mieszkaniowej, jak i pozwanej spółki. Pamiętać też trzeba, że o publikacji reklamy decydował D. R. (1), który działał jako osoba reprezentująca oba podmioty. Z zapisu korespondencji elektronicznej między nim a powodem nie wynika, aby D. R. (1) występował w tych rozmowach, w których przyznał się do wykorzystania zdjęć powoda, wyłącznie jako prezes zarządu spółdzielni. Co więcej, w komunikatorze oznaczony jest jako „Dyrektor Zarządzający at(...) and CEO at (...) S.A.” (k. 28). Zauważyć w tym miejscu należy, że przewidziana w art. 79 ust. 1 pkt 3 b ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t. jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 1231 ze zm., dalej: u.p.a.p.p.) odpowiedzialność naruszcyciela autorskich praw majątkowych twórcy ma charakter deliktowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2011 r., ICSK 633/10). Skoro tak, ewentualni współnaruszyciele odpowiadają solidarnie na podst. art. 441 §1 k.c. W konsekwencji, jeżeli do naruszenia prawa majątkowego powoda doszło na skutek działań tak spółdzielni jak i pozwanej spółki, mógł on domagać się odszkodowania od każdego z tych podmiotów.

Zasadność zarzutów naruszenia art. 233 §1 k.p.c., a w konsekwencji art. 79 ust. 1 pkt 3 b u.p.a.p.p. czyniła zbędnym odnoszenie się do pozostałych zarzutów apelacji. Ubocznie jedynie zauważyć można, że w rozpoznawanej sprawie nie zachodziło współuczestnictwo konieczne w rozumieniu art. 195 k.p.c. Całkowicie chybione były także zarzuty dotyczące obrazy art. 207 k.p.c., w sytuacji gdy sąd jest zobligowany do badania przymiotu legitymacji biernej z urzędu.

W konkluzji przyjęć należało, że żądanie pozwu w zakresie odszkodowania było uzasadnione w świetle art. 79 ust. 1 pkt 3 b u.p.a.p.p. Wobec związania zakresem zaskarżenia, nie orzekano o odsetkach od zasądzonego roszczenia (art. 378 §1 k.p.c.). O kosztach procesu, na które po stronie powoda złożyły się: opłata od pozwu 400 zł (nieprawidłowo obliczona przy pozwie) oraz wynagrodzenie adwokata wraz z opłatą od pełnomocnictwa 1817 zł, a pozwanej - wynagrodzenie radcy prawnego z opłatą skarbową 1817 zł, orzeczono na podst. art. 100 k.p.c., przyjmując, że powód wygrał sprawę w 60%.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 §1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok, orzekając jak w sentencji.

Za podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, które po stronie powoda ograniczyły się do wynagrodzenia adwokata i opłaty od apelacji przyjęto art. 98 §1 k.p.c. w zw. z art. 391 §1 k.p.c. oraz §2 pkt 3 w zw. z §10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

Na podst. art. 83 ust. 1 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 1043) w zw. z art. 98 §1 k.p.c. nakazano pobrać od pozwanej równowartość wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa w związku z wynagrodzeniem biegłego.

SSA Marek Boniecki SSA Grzegorz Krężolek SSA Józef Wąsik